

O`ZBEKISTONDA ICHKI TURIZIMNI RIVOJLANTIRISH VA KAMBAG`ALIKNI QISQARTIRISH YO`LIDAGI YANGI INNOVATSION INFRATUZILMALAR

Karimova Oybibbi Xamidovna

*O`zbekiston Respublikasi Jamoat Xavfsizligi Universiteti
Magistratura talabasi*

Kalit so`zlar: *turizm, Xorazm cho`llari, ladshaftlar, milliy liboslar, Dubai tajribasi kambag`alikni qisqartirish, yangi ish o`rinlari.*

Xulosa: *O`zini-o`zi ta`minlash va farovon bo`lish. Bu jamiyatga ijobiy ta`sir ko`rsatishi, ish o`rinlari bilan ta`minlash, iqtisodiy o`shishni rag`batlantirish, tadbirkorlik va malaka oshirishni rag`batlantirish, o`z navbatida O`zbekistonda kambag`alikni kamaytirishi mumkin.*

Заключение: *Быть самодостаточным и процветающим. Это может оказать положительное влияние на общество, создать рабочие места, стимулировать экономический рост, повышать предпринимательство и развитие навыков и, в свою очередь, сократить бедность в Узбекистане.*

Conclusion: *Be self-sufficient and prosperous. This can positively impact society, create jobs, stimulate economic growth, boost entrepreneurship and skills development, and reduce poverty in Uzbekistan.*

Turizm, madaniyat, madaniy meros va sport yo`nalishlarida infratuzilmani jadal rivojlantirish, obyektlardan samarali foydalanish, aholiga qulay shart-sharoitlar yaratish, shuningdek, O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-apreldagi "Turizm, sport va madaniy meros sohalarida davlat boshqaruvi tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to`g`risida"gi PF-6199-son Farmoni hamda 2021-yil 6-apreldagi "Turizm va sport vazirligi faoliyatini tashkil etish to`g`risida"gi PQ-5054-son qaroriga muvofiq:

Belgilansinki, 2022-yil 1-maydan boshlab yoshlarning tadbirkorlik tashabbuslarini qo`llab-quvvatlash maqsadida Davlat budjetidan Turizm va sportni qo`llab-quvvatlash jamg`armasiga ajratiladigan mablag`lar hisobidan har bir tashabbuskorga 50 mln so`m miqdorida, jami 10 mlrd so`mgacha grantlar ajratilsin.

Bundan ko`rinib turiptiki davlatimiz rahbari turizim rijovlanishi uchun bizga barcha imkoniyatlar va shart-sharoitlar yaratmoqdalar va O`zbekistonda bayram kunlariga qo`shimcha yana bayram kunlari kiritilishi bu ichki turizimni rivojlantirish va o`sha kunlarda mahaliy ichki reyslarga discountlar berilishi bu Iqtisodiyotimizni o`shishiga olib kelmoqda.

Mening Birlashgan Arab Amirliklariga, Dubayga sayohat qilishim jarayonida men dunyoning turli burchaklaridan sayyohlarni qanday jalb qilishimiz mumkin bo`lgan juda ko`p yo`llarni topdim, hatto chet ellik emas, balki o`zimizng xalqimiz ham ushbu loyihaga qiziqish bildirishlari va ularni amalda qo`llashlari mumkin. Biz undan milliy yo`l bilan foydalansak, katta muoffaqiyatlarga erishgan bo`lar edik.

Birlashgan Arab Amirliklari (BAA; arabcha: *الْمَمْلَكَة الْعَرَبِيَّة الْإِمَارَات*) – G'arbiy Osiyodagi (Yaqin Sharqdagi) davlat. U Arabiston yarim orolining sharqiy uchida joylashgan va Ummon va Saudiya Arabistoni bilan chegaradosh, Fors ko'rfazida Qatar va Eron bilan dengiz chegarasiga ega. Abu-Dabi mamlakatning poytaxti, eng ko'p aholisi bo'lgan Dubay esa xalqaro markaz hisoblanadi. BMT a'zosi. Davlatni boshqarish shakli mutloq monarxiya. Maydon 82,880 km². Milliy pul birligi — dirham (AED). Rasmiy din — islom. Musulmonlar — 96 %, boshqalar — 4%. XX asrning o'rtalarida Dubay Fors qo'ltig'ida joylashgan oddiygina port shahar edi xolos. Ammo 1966 yili hududdan neft topilgach, kutilmagan shiddat bilan rivojlanishni boshladi.

Ana shu yarim asrlik vaqt Dubayni dunyoning eng ajoyib megapolislaridan biriga aylantirdi, shahar "neft qaramligi"dan ozod bo'ldi. Bugungi kunda Dubayning asosiy foydasi shahardagi yirik loyihalar, yangi texnologiyalar, xalqaro savdo va turizm ortidan keladi. "Qora oltin" esa o'lka iqtisodiyotining 5% ni tashkil qilmoqda.

Maftunkor, Jozibali va Hashamatli so'zlar Dubayni tasvirlaydi. Birlashgan Arab Amirliklarining ushbu Dubai shahri dam olish va ishbilarmon sayohatchilar uchun hashamatli sayohat joyidir. Dubay zamonaviy megapolisni abadiy sezgirlik va arab tuyg'usi bilan aralashtirib yuborgan, bundan 20 yil oldin Dubay cho'l edi. O'tgan asrdan so'ng, shahar daromad dan tortib osmono'parlilargacha bo'lgan joyni egallay boshladi. Xo'sh, Dubay O'zbekistonga nimasi bilan o'xshaydi?

Albatta cho'llari bilan! Bizning ko'pgina viloyatlarimiz cho'llardan tashkil topgan shuningdek Xorazm viloyatida ham tarixiy va go'zal cho'llarimiz bor, ulardan dunyoning turli burchaklaridan sayyohlarni jalb qilish uchun foydalanishimiz mumkin. Nega yo'q? Bizda Qoraqalpog'iston va O'zbekistonning Xorazm viloyati o'rtasidagi 50 dan ortiq cho'llardan iborat "Ellik qal'a" mavjud. Ular Qadimgi Xorazm cho'l qal'alari sifatida YuNESKOning Jahon merosi ob'ekti maqomining tarixiy ro'yxatiga kiritilgan.[1] Oddiy cho'llar va qumlar bizda juda ko'p, nega biz ulardan foydalanmayapmiz?

Chunki bizning cho'llarimiz biroz zerikarli, ularni sayyohlarga jalb qilish uchun, biz ularga bir oz energiya berishimiz kerak, masalan;

TUYADA SAYR QILISH

Xorazm cho'lida tuyada sayr qilish ajoyib va noyob tajriba bo'lishi mumkin. Xorazm O'zbekistonning mintaqasi bo'lib, Markaziy Osiyodagi eng ajoyib cho'l landshaftlariga ega bo'lgan ushbu Tuya sayohati odamlarga kutilmaganda cho'l bilan uchrashish uchun sirli imkoniyat beradi. Bizda tuyalar juda ko'p lekin biz ularga e'tibor bermaymiz va ulardan to'g'ri foydalanmaymiz! Ishoning, Xorazm sahrosida joylashgan Tuyalar maftunkor ko'rinadi! Ekskursiya esa bepoyon cho'llarni kashf qilish, u yerlarda camplar qurish, qadimiy xarobalar va vohalarni ko'rish, bu hududda ming yillar davomida yashab kelayotgan ko'chmanchi xalqlarning urf-odatlarini bilan tanishish imkonini beradi. Shuningdek, siz mahalliy qishloqlarga tashrif buyurib, mahalliy aholi bilan muloqot qilishingiz, ularning madaniyati va urf-odatlarini bilan tanishishingiz va mazali taomlarini tatib ko'rishingiz mumkin.

Chiroyli o'zbek milliy liboslari: Dubayda o'zlarining milliy uzun qulay liboslari, quyoshdan saqlovchi sharflari bor va hamma buni yaxshi ko'radi, bu ajoyib, biz ham milliy uslubimizni tartibga solib va uni cho'llarga kiyiladigan liboslar bilan uyg'unlashtirsak, Bu bizning cho'llarimiz uchun maxsus kelgan mehmon va har bir kishi uchun maftunkor va milliylik jozibasini beradi.

Tikuvchilik fabrikalari ko'ylaklar tayyorlash va yangi tikuvchilarni ishga olish uchun yuqori buyurtmalar oladi. O'zbek cho'llarini o'rganayotgan sayyohlar uchun milliy yengil liboslarni kiyish imkoniyatini yaratish butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni jalb qiladi va bir nechta potentsial imtiyozlar olib kiradi:

1. Qulaylik : O'zbek cho'li kabi issiq va quruq iqlim sharoitida engil liboslar bu qulaylikdir. Bir so'z bilan aytganda bu liboslarga talab oshadi xar qanday joyga sayohat qilganingizda albatta milliy liboslarini kiyishni hohlaysiz, bu imkoniyat borligi esa turistlarga qulaylik beradi va ichki turizimni rivojlantirish ortidan milliy liboslarimiz butun dunyoni o'ziga jalb qila boshlaydi.

2. Urf-odatlariga cho'ng'ish: An'anaviy libos kiyib, sayyohlar mahalliy madaniyatga ko'proq bog'langanligini his qilishlari va uni yaxshiroq tushunishlari va qadrlashlari mumkin. Bu yanada chuqurroq va qoniqarli sayohat tajribasiga olib kelishi mumkin.

3. Noyob suratga olish imkoniyatlari: An'anaviy libos kiyish sayyohlar uchun ham, mahalliy iqtisodiyot uchun ham ajoyib suratga olish imkoniyatlarini yaratishi mumkin. Bu ijtimoiy tarmoqlar va boshqa platformalarda o'zbek turizmini butun dunyoga targ'ib qilishga yordam beradi va turistlar oqimini oshiradi.

Umuman olganda, nafaqat cho'llar, balki issiq kunlar uchun ham milliy yengil liboslar tikish O'zbekiston turizm tajribasini oshirish va butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni jalb qilishning ajoyib usuli bo'lishi mumkin. Ushbu biznes savdoni rivojlantirish va iqtisodiy o'sishga yordam beradi va ishsizlikni kamaytiradi.

Dunes ATV-da o'zingiz boshqarishingiz mumkin bo'lgan transport vositalari, bu Xorazmdagi mashhur sarguzasht va sayyohlik faoliyati bo'lishi mumkin, u erda tashrif buyuruvchilar qum tepalari ustidagi barcha er usti transport vositalarida (ATV) cho'lni kashf qilishlari mumkin. Bu sarguzashtlarni yaxshi ko'radiganlar uchun hayajonli tajriba va cho'l landshaftining noyob istiqbolini taklif qiladi. Agar O'zbekistondagi bir nechta sayyohlik kompaniyalari shaxsiy imtiyozlar va guruh o'lchamlariga mos ravishda moslashtirilishi mumkin bo'lgan Dunes ATV-da Self-drive turlarini taklif qilsalar bu nafaqat ekonomika balki ichki turizimni birdan o'sishiga olib keladi.

O'ZBEKISTONDAGI ATV BIZNESI ISHSIZLIK VA QASHSHOQLIKNI BIR NECHA JIHATDAN KAMAYTIRISHGA YORDAM BERADI

1. Ish o'rinlarini yaratish: Biznes mahalliy aholi uchun ish o'rinlarini yaratadi, chunki ular ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish, ekskursiya gidlari, marketing bo'yicha menejerlar va boshqa yordam xizmatlarini ko'rsatish uchun yollanishi mumkin.

2. Sayyohlar uchun diqqatga sazovor joy: O'z-o'zidan ishlaydigan Dunes ATV biznesi butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni jalb qilishi mumkin bo'lgan jozibali turistik

faoliyatdir. Turizmning bu o'sishi mahalliy iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi va odamlar uchun ko'proq ish o'rinlarini yaratishi mumkin.

3. Mahalliy daromadning o'sishi: Biznes o'sishi bilan O'zbekistonda mahalliy aholi daromadlarini oshiradi va shu bilan mamlakatda qashshoqlik darajasini pasaytiradi.

4. Tadbirkorlikni rivojlantirish: O'z-o'zidan harakatlanuvchi qumtepalar ATV biznesi mahalliy aholini o'xshash sohalarda o'z bizneslarini boshlashga undash orqali O'zbekistonda tadbirkorlikni rivojlantirishga yordam berishi va shu orqali mamlakatning xorijiy mahsulot va xizmatlarga qaramligini kamaytirishi mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, O'zbekistonda o'z-o'zidan harakatlanadigan qumtepalar ATV biznesi ish o'rinlarini yaratishi, mahalliy daromadlarni oshirishi, sayyohlarni jalb qilishi va tadbirkorlikni rivojlantirishga yordam berishi mumkin, bu esa birgalikda mamlakatda ishsizlik va qashshoqlikni kamaytirishga hissa qo'shadi

Xorazm cho'llarida Arab burgutlari; betakror landshafda arab burgutlarini qumtepalarda ko'rish, yovvoyi tabiat va tabiatga qiziquvchi sayyohlar uchun ajoyib tajriba bo'lishi mumkin. Xorazm o'zining keng qumtepalari, qoyali cho'qqilari va siyrak o'simliklari bilan burgutlarni ko'rish uchun go'zal va qo'pol zamin yaratadi. Bundan tashqari, burgutlarning xulq-atvori, ovqatlanishi va yashash joylarini o'rganish bu ajoyib mavjudotlarni chuqurroq tushunish va qadrlashni taklif qilishi mumkin. Umuman olganda, bu hududga tashrif buyuruvchilar uchun qiziqarli va ta'lim beruvchi tajriba bo'lishi mumkin.

QUMLARDA SHOU VA KECHKI OVQAT

Xorazmning yangi cho'l hududlarida an'anaviy raqs shoulari va kechki ovqatlarni tashkil qilish sayyohlar uchun betakror va o'ziga xos tajriba taqdim etadi.

1. O'tkaziladigan joy: Tadbir lagerda yoki cho'lda an'anaviy o'tovda o'tkazilishi mumkin. Bu Xorazm mashhur bo'lgan ko'chmanchi turmush tarzi tuyg'usini uyg'otadi.

2. An'anaviy tomoshalar: Ko'rgazmalar musiqiy chiqishlar, xalq o'yinlari, an'anaviy hunarmandchilik va mahorat ko'rgazmalarini o'z ichiga olishi mumkin. Ushbu shoularni gulxan yorug'ida o'tkazish mumkin, bu esa muhitga o'zgacha joziba qo'shadi.

3. Taom: Xorazm o'zining betakror oshxonasi bilan mashhur bo'lgani uchun kechki ovqatga yog'och tovoq va kosalarda qo'yiladigan shaslik (qo'zi go'shti kabobi), palov kabi an'anaviy taomlar kiritilishi mumkin. Tadbirni yanada o'ziga xos qilish uchun kechki ovqatni o'tirish uchun yostiqlar qo'yilgan past stollarda berish mumkin.

4. Xalq raqislari; bilamizki bizning Xorazim raqs va musiqalarimiz butun dunyodni o'ziga jalb qilgan, agarda biz gulxan atrofida milliy raqs, o'yin va tomashalarimizni qo'ysak bu sayyohlarni qiziqishini ortiradi va hotirasida o'chmas iz va ulkan hissiyotlar qoldiradi.

5. Esdalik sovg'alari: Turistlar qo'lda yasalgan hunarmandchilik va an'anaviy to'qimachilik, yog'och va kulolchilik kabi boshqa mahalliy san'at turlarini ham sotib olishlari mumkin, bu esa mahalliy aholiga iqtisodiy yordam beradi.

Umuman olganda, Xorazmning yangi cho'l hududlarida an'anaviy raqs shoulari va kechki ovqatlar sayyohlar uchun o'ziga xos va hayajonli tajriba bo'lib, mintaqaning madaniy merosi va tabiiy go'zalligini namoyish etish imkoniyatini beradi.

Yangi innovatsion infratuzilmani yaratish, Xorazm cho'l turizmini rivojlantirishga , diqqatga sazovor joylarini yaratish haqida xulosa qilsak, O'zbekistonda mijozlarga xizmat ko'rsatish, mehmondo'stlik, marketing va transport kabi qattiq va yumshoq ko'nikmalarni rivojlantirish kabi salohiyatli va ekologik jihatdan qulay xususiyatlarga ega. O'zini-o'zi ta'minlash va farovon bo'lish. Bu jamiyatga ijobiy ta'sir ko'rsatishi, ish o'rirlari bilan ta'minlash, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, tadbirkorlik va malaka oshirishni rag'batlantirish, o'z navbatida O'zbekistonda qashshoqlikni kamaytirishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <https://lex.uz/uz/docs/-5825004>
2. https://uz.wikipedia.org/wiki/Birlashgan_Arab_Amirliklari
3. <https://odam.uz/news/dubay-haqida-qiziqarli-faktlar>
4. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
5. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
6. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
7. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
8. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
9. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
10. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.
11. Nosirxonzoda, A. N. (2023). HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING TAMOYILLARI, SHAKL VA USLUBLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(18), 373-377.